

BRASSÓ

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

MEGJELENIK HETENKENT HARÓMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

113-ik szám.

Brassó, Csütörtök, október 3-án.

V. évfolyam. 1889.

Alig lesz az országban magyar lap, mely súlyosabb és kedvezőlenebb viszonyok között indult volna meg, mint ezelőtt öt évvel a „Brassó.” És ez az oka annak, valamint a folyton tartó kedvezőtlen viszonyoknak, közvetlen működési területe birtokos osztálya válságos helyzetének, a kereskedelem és ipar általános pangásának, nemcsak fenn tudta magát tartani tisztességekben és becsületben, hanem még meg is izmosodhatott. Ez első sorban Brassó-, Kis- és Nagy-Küküllő- s Fogarasmegyék t. közönségének s másodszorban t. munkatársaink érdeme, kik anyagilag és szellemileg támogatták lapunkat.

Az ötödik év utolsó negyede előtt állva, újból kérjük a t. közönség s t. munkatársaink kegyes támogatását, melyre most, midőn lapunk nagyobbítására törekszünk, fokozott mértékben volna szükségünk.

Lapunk iránya ugyanaz marad, mint eddig volt: politikai tekintetben szabadelvű párti, de azért mindenben függetlenül kimondva véleményünket; egyébként nemzeti, mint az E. M. K. E. brassó- s küküllőmegyei választmányainak hivatalos közlönye, odátörökdedve, hogy e hazában legyen érzületére nézve mindenki magyar.

Öt éves multunk kezekedik ez irány további hű követéseért.

Ipar és kereskedelem és általában közgazdaság hathatós fejlesztőjét fogja bennünk birni jövőre is, közművelődési intézményeink: egyház, iskola s magánegyesületek mindenkor s mindegyik iránt egyenlően kész szolgáját.

Törekvésünk lesz: minden magyar és általában hasznos intézményt egyenlően szolgálni, — csak kérjük a t. közönség szives támogatását, hogy ne csak továbbra is fenntarthassuk e lapot, mint Brassó-, Fogaras-, Kis- és Nagy-Küküllőmegyék magyarságának és általában közönségeinek közlönyét, — hanem fennállása hatodik évének beálltával meg-nagyíthassuk.

Az előfizetési feltételek lapunk homlokán láthatók:

Oktober—decemberre 1 frt 80 kr. Külföldre 5 frank.

Kérjük tisztelettel az előfizetések szives mielőbbi megújítását és lapunk terjesztését.

A „BRASSÓ” szerkesztősége és kiadóhivatala.

A „BRASSÓ TÁRCZAJA.”

Romániai cigány népdal.

Meg ne csókoly az uton,
Mert az uram meggyilkol;
Összeapított késével,
Elárul mérlegével.

Szörj virágot a rétre,
Ne hozz but a szivemre;
Ha szivemet keserited,
Gondold meg, hasznát nem veszed.

Közli K. F.

A mostoha.

— Elbeszélés. —

Báró D. Ilma levele Somosy Margithoz.
(Folytatás.)

V.

Május 17.

... Utolsó leveledben szórakozást, kitarást ajánlsz ... Kitarást mostoha gyermekeim iránt, a kiknek — szerinted — egy uton nyerhetem meg szeretetüket. Mert elvégre megismerik nemes lelkemet. Szórakozást, hogy elszibbaszszam a maró fájdalomokat, melyek szivemet égetik.

Az első követni fogom, édes barátnőm. De az utóbbit nem tudom. Nem az én lelkületemhez való a szomorú vigalmak. Én a csöndes boldogság után vágytam.

A szerb események.

Budapest, okt. 1.

Jaj annak, ki a hazugságot választotta háza alapjául; birtokának soha nem örvendhet, a körülményekre nem számíthat, barátokban nem bízhatik: ha megreped az alap, halomra dől az egész épület, annak legfinomabb részei a szelek játéka, az utcagyerkőczők játékszerei lesznek.

Milán exkirálynak édes-keveset használt, hogy egy keleti ravasz ember minden raffinírtóságát arra fordította, hogy leköszönése által és után Szerbiában oly állapot legyen, mely által liberálisok és radikálisok egymást teljesen sakkban tartanak s a mérleg nyelvének szerepét reá, az exkirályra ruháznák. Igen kellemes és kényelmes dolog is lenne, egy koronás fő minden örömeit, tiszteletét s élvezeteit fiatal korában önmagának megtartani, az uralkodás minden terhét és felelősségét pedig sajátlag ezért regensi címmel és fizetéssel díjazott egyénekre hárítani, kiknek mindenki a hátukra verhet. Ép oly kedélyes, mint szellemes ez az eszme is: miután az ifjú király körül nincs apa, anya se legyen körülé. És mind az a száz meg száz különféle új kombináció, bonyodalom s alakulás, melyek a szellemes hazugság fundamentumából fejlődtek, mindig igen érdekesek voltak, mindig új alkalmat adtak Milán exkirálynak, valódi boulevard-elméségét, kimeríthetetlen segítségserzési geniejét ragyogtatni.

Ekkor egy egészen közönséges, természetes szellő jön s a mint az épületre fúj, ez romba dől. Egy szemernyi igazság az alap felé nyomja a hazugság és ámitás egész monumentális nagy épületét s az alap polyvaként szétmállik a nyomás alatt.

Semmiféle cselszövés, machinatio, aknázás, lélekvásárlás, lelkiismeret-csereberélés nem kellett; Kecskó Natáliának csak mint anyának kellett megjelenni s minden szem érte könyezett, minden torok őt üdvözölte. És hogy egyszerűen s természetesen viselte magát, hogy sem Szerbia jelenlegi hatalombírlalóinak távolmaradására megérkezésekor, sem a kapuk bezárására, melyek mögött méhének gyümölcse, egyetlen gyermeke reszketett és sirt, sem vé-

mindég ... Egy csöndes, kis családi kört alkotott magának képzetem. Szeretni és szeretettni környezetem által.

Te tudod, mily érzelmek közt lettem Oszkár neje. Azt hívé, hogy e családnak én leszek mindene s a szeretet, a mit itt lelteni fogok, kárpótolni fog mindenért ...

De a szeretet helyett gyűlöletet lelék. Napról napra nagyobb lesz a válaszfal köztem s mostoha gyermekeim között ...

Béla a fővárosból atyjának írt leveleiben sem említ. Gizella kerüli társaságomat. Ha szobájába megyek, sértőleg viseli magát irántam, a mit e gyermek leánytól nem hinnél; olyankor fájdalomtól üzetve hagyom el szobáját.

Tegnap hosszasan beszéltem vele. De e beszélgetés arról győzött meg, hogy szivét nem nyerhetem meg soha! ...

Itéld meg magad, drága barátnőm, hogy igazam van-e? Esteledni kezdett. A szalonban csak én és ő valánk jelen. Remegve közeledtem hozzá s halk, kérő hangon mondtam: vetkeznél le irányomban azt a hidegséget, hisz én csak boldogításuk végett lettem édes atyjuk neje, mert sajnáltam őket, hogy oly mostohájuk legyen, mint nekem volt. Én igazi édes anyjok fogok lenni, a ki őket mindég szeretni fogja.

Nagy kék szemeivel rám tekintett s keserű hangon ezeket mondá:

gúl a túlradó örömszajra, melyet becsületes háborgásában szünet nélkül s fáradhatlanul zúgott eléje a nép, nem volt más válasza, mint könybelábadt tekintete, minőt csak a legellenmondóbb érzelmek által egyszerre lelke mélyéig meghatott asszony szemében láthatunk, tekintet, mely egyszerre fejezi ki a legmélyebb szenvedést s a legnagyobb örömtől elragadttságot: ez juttatta neki a győzelmet. A természetesség, az igazságosság, a becsületesesség.

De végig természetes, igazságos és becsületes fog-e maradni?

Alkalmazkodni fog-e szigorúan az anya szerepéhez és nem fog-e átesapni a bosszuvágyó, megbántott asszony, a nihilizmus-ette politizáló orosznök mindent szétbontó ösztönét magában egyesítő, hirszomjas, becsvágyó szláv-nő szerepére?

Ez alig várható. Mert e két tehetséges ember, Milán és Natália, abban hasonlít egymáshoz, sőt egyenlő egymással, hogy két lélek lakik keblükben s a mit az egyik jóvátett, azt a másik alaposan elrontja. Ez a viszálykodás, kétszínűség és villongás legyőzhetlen heveséggel nyilatkozik kifelé, és rendesen a legrosszabbkor, és nemcsak kettőjük cselekedeteire, hanem az egész szerb állam s nép homlokára is rásütötte a káinjelet. Így élnek inkább egymás ellen, mint mellett: liberális regensség és radikális miniszterium, európaisság és ázsiaisság, diplomata raffinírtás és buta politikai brávoság, égő kapzsiság s lektüzdhetlen gyámság. ... Ez nem lehet tartós, mert nélküli a támasztékot; hazugságból és áltatásból való alapon nyugszik. Ma Natália mutat természetes, igaz arcot s a szívek hozzá repültek. Hátha holnap komédiát játszik s megjön Milán és ő mondja ki a maga hamisítatlan becsületes szavát?! És hova forduljon szegény nyugtalan szíve a gyermeknek, a ki — egy király! — szegényebb a legszegényebb koldus gyermeknél, mert ez legalább ismeri egy apa, egy anya igaz szeretetét?

És mi lesz, ha majd a két dühös farkas kifárad a nekik odadobott báránnyal hordásában, ha majd liberálisok és radikálisok igazi ragadozó bestiákként egymásra rohannak s felkoncolják egymást? Ha Milánnak eszébe jutna, akkor a közvetítőt, a választott bírót ját-

— Oh, mily szépen tud beszélni! ... Ha nem követett volna el ellenünk oly nagy nagy bűnt, szeretni tudnám, de így — csak gyűlölni tudom.

Oh, én még gyermek vagyok, de azért fel tudom fogni vétke nagyságát. ... Gyermekeitől elszakítani az édes anyát, az a legnagyobb bűn lehet a világon. És még azt akarja, hogy szeressem? ... Mondja csak, asszonyom, ha gyermeke volna s elszakítanák kegyedtől, az a gyermek tudná-e szeretni azt az asszonyt, a ki őt édes anyjától megfosztá? ... Oh, soha! Ne kíséreljen tehát engemet kiengesztelni, mert én oly mérvben gyűlölöm, hogy ez sikerülni soha sem fogna. Csak azt csodálom — folytatá tovább — hogy nem rágalmazza előttem anyánkat. Pedig bátyám azt mondá, hogy ezt tenni fogja, csak hogy tettét szépitse.

— Ne félj Gizella — felelém könyezve — én soha sem fogom gyalázni édes anyádat ... Hisz bármint lett volna is, ő mégis anyád. A legelvetemültebb anyát sem szabad gyermekének megvetni, ha az anyai érzés tisztán van megőrizve szívében. Mert az anya, gyermekével szemben csak akkor vétke ha rossz anya.

Ne is tudd meg, szegény gyermek, hogy anyádrád sem gondol udvarlói körében soha! ...

Oszkár is szenved, ő is kerül, mintha félne tőlem, hogy szemrehányást teszek neki szenvedéseimért. De miért tennék? Hisz ő nem oka semminek, szegény,

szani akarni, nem fogják-e legelőször eluyni, dg vele együtt a dynastiáját is? Itt van az a pont, hol a belgrádi eset igen sürgösen kezd érdekelni bennünket.

Belföld.

Brassó, okt. 2. (A X. magyar jogász-gyűlés.) Szept. 29-én nyílt meg Budapesten a X. magyar jogászgyűlés, hogy fontosabb jogi kérdéseink fölött véleményt mondjon és döntsön. A gyűlés I. szakosztálya, a melynek tanácskozási tárgyát egyetlen magánjogi kérdés megoldása képezi, 30-án d. u. 3 órakor tartotta első ülését. A szakotály tagjai elnökül egyhangulag Tághy Gyula egyetemi tanárt választotta.

Külföldi szemle.

Brassó, 1889. okt. 2.

Bécsben érdeklő figyelték meg Natália exkirályné ideiglenes megérkezését Balgrádba és figyelemmel kísérték az egész ügy különböző fázisait. Eddigél azt hiszik itt, hogy meglehetnek elégedve az utazás lefolyásával, az exkirálynő megérkezésével s ott tartózkodásával s arról is meg lehetős biztosnak tartják magukat, hogy a királynő nem fog politikai befolyást gyakorolni, és pedig már azon egy ok miatt sem, mert még azoknak is, kik egyetérteneke vele, megvan a becsvágyuk, hogy maguk csinálják az illető politikát mint, miniszterek, esetleg mint ellenzéki vezérek, de semmiesetre sem mint egy nő szolgálai és eszközei. Orosz részről épp ily értelemben adták ki a jelszót a szerb beavatottaknak: — „a királynő mint anya érdemes minden rokonszenvre honleány minden tiszteletre, de politikát a megváltó-csár kormánya csak férfiakkal csinál.“ A csár határozott akarata az, hogy Natália asszonyt ne háborgassák anyai érzelmeiben és politikai hirhordással semmikép se alkalmatlankodjanak neki. És a csár akarata meg fog történni, úgy tartják itt.

Natália királyné találkozása Sándor királylyal szept. 30-án délelőtt történt. A találkozás Milán király utasításai értelmében Dokics, a király nevelője és Csirics első hadsegéd jelenlétében történt. Natália királyné mindeddig vonakodik ráállani ama kötelezettségre, hogy csupán ideiglenesen marad Belgrádban, jóllehet Milán király a maga részéről e tekintetben engedményeket tett. Persiani orosz követ látogatást tett a királynénál. A királyné fogadtatásánál egyetlenegy hivatalos személyiség sem volt jelen; a haladópart néháy kiválóbb tagján kívül jelentékenyebb politikai személyiség egyáltalában nem járt ott. A megjelenteknek mindenesetre rendkívül nagy száma sok mindenféle mellékkörülményből, különösen a vasárnap és a kedvező időjárásból magyarázható meg. Tulnyomó volt a női elem, valamint egyáltalában félreismerhetlenül előtérbe lépett a magától érthető részvét, melyet az ugynevezett „királyné-kérdés“-ben, Szerbiában tanusítanak.

A pétervári „Ruskij Kurier“ megjelenését hatósági rendelet alapján egy időre betiltották, mert legutóbbi számában az orosz nemességről gyalázó cikket közölt. A cikk azt hangsúlyozta, hogy Oroszország nyugati területén az orosz nagybirtokosok Dren-telen erélyes tevékenysége miatt nem haladhatnak, s

ő épen úgy áldozat, mint én . . . Egész nap künn van a pusztán, vagy szobáiba zárkózik. Az étkezésnél találkozunk csak, de ott is alig váltunk egy pár szót, mert ha gyöngéden szól hozzám, Gizella areza rögtön elsötétül s atyjára szemrehányóan tekint. Már el akarta mondani neki, hogy anyja minő szivtelen volt iránta, de én nem engedém.

Hisz hasztalan lenne az is! Sőt inkább fokozná irántam érzett gyűlöletét. Azt hinné, hogy az én biztatásomra tevő, rágalomnak hinné az egészet.

Láthatod kedvesem, hogy életem mily kinteljes; nincs semmi, mi az élethez füzne. Jótétémény lenne, ha meghalnék.

Meghalni! . . . Ily ifjan és örömtelen? . . . Nem Margit! Így nem halhatok meg . . . Nekem is meg kell ismernem ezt az üdvösséget, a miről oly sokszor beszélél nekem: a szerelmet, a mely megnyugvást ad a szenvedésben.

Ha oly nagy a hatalmad, te isteni szerelem, oh jövel tehát, hozz e fájó kebelbe is megnyugvást! . .

Oh, Margitom, láthatod mily örült vagyok. Szerelemtől beszélek, holott a szerelem édenének előttem már örökre zárva kell lenni . . . Oda bejutni nekem már csak a bün útján lehetne.

Oh, Margit! Margit, mily elálkozott vagyok én, hogy az élet legszebb, legédesebb örömeit nem ismerem s ismernem soha sem szabad! . . .

(Folytatása következik.)

hogy az ottani földbirtokosok élén a lengyelek állanak. Az orosz állameszme ezen a területen csak az áldatlan kivételes rendszabályok megszüntetése s a főkormányzó visszahívása által volna diadalra vihető. Az eladósodott orosz nemesség és földbirtokosság megmentése érdekében mindig újabb és újabb tervekkel állanak elő.

A párisi kereskedelmi törvényszék meghozta ítéletét a comptoir d'escompte ismeretes ügyében. — A terjedelmes indokolással bíró ítélet elvben kimondja úgy Denfert-Rocherau, mint az adminisztrátorok és censorok anyagi felelősségét és ennek értelmében elmarasztalja 1. Denfert-Rocherau örökösait és azon adminisztrátorokat, kik egyuttal a Société d'es mé-tanx igazgatótanácsának tagjai is voltak, 12 millió frk. megfizetésében, nemkülönben elmarasztalja, 2. azon adminisztrátorokat, kik csakis a comptoir d'escompte igazgatótanácsának tagjai voltak, 6 millió frank megfizetésében és végre 3. kötelezi a censorokat 1 millió frank megfizetésére.

Vilmos császár szeptember 30-án délben a zanzibári szultán követtségét fogadta. A követtség tagjait a pályaudvarból udvari diszkocsik vitték a gárda-dzsidások kíséréte mellett az új palotába. A palota előtt diszörség volt felállítva, melynek zenekara indulót játszott. A fogadás az u. n. kagylóteremben történt. Vilmos császár Lipót herczeg és Bismarck Herbert gróf államtitkár kíséretében jelent meg. A szultán két levelére, melyeket a követtség felolvasott, igen kegyesen válaszolt. Ezután átnyújtotta a követtség a szultán ajándékait. Az ajándékok nagyrészt különböző fegyverek. A kihallgatás után a követtséget a császárné fogadta, mire villásreggeli volt, melyen a követtség tagjai is résztvettek.

A szerb választások végeredménye szerint megválasztott összesen 102 radikális és 15 szabadelvűparti képviselő.

A honvédség bórnemü-szállításai.

A kereskedelmi miniszter legújabbán következő leiratot intézte a brassói kereskedelmi és iparegyesülethez:

„A m. kir. honvédség lábbeli és bórnemü szükségletének beszerzésénél a honvédelmi miniszter ur a hazai kis ipart a lehető legkiterjedtebb mérvben részesíteni óhajtván, a jelenleg fennálló és f. évi deczember végével lejáró szerződés szállítási módzatainak megállapítása végett folyó évi augusztus hó 27-én szakegyének közreműködésével bizottsági tanácskozást tartott.

Ezen értekezlet abban állapodott meg, hogy a nevezett miniszter ur közölné az érdekeltekkel a szerződés azon főpontozatait, melyek a szállításra vállalkozók kötelességeit különösen azon irányban állapítják meg, mely szerint a kisiparosok köréből alakuló szövetkezet — a mozgósítás esetében teljesítendő szállítás biztosítása mellett — a szerződésre vállalkozhasson.

Az ily értelemben szerkesztett pontozatokat a nevezett miniszter ur azzal a megjegyzéssel közölte velem, hogy a másolatban csatolt pontozatokban foglaltakon fölül az állami szerződésekben egyáltalán szokásos és a hasontermészetű szállítási ügyekben a közös hadügyminiszteriumban is érvényben álló ismert föltételek egész terjedelmükben a honvédségi szerződésbe is fölveendőek lesznek.

A honvédelmi miniszter említett átiratában még a következőket említi meg:

A központi műhely berendezésére s berendezett állapotban való fenntartására azért kell sulyt fektetnie, mert mozgósítás esetén, midőn a különböző mestersegű iparosok nagyobb száma részint a honvédséghez részint a népfelköltséghez behivatnak, a vidéki műhelyek munkaerejének java, egyáltalában pedig nagyobb része, a kisiparosok műhelyeikben nem fog rendelkezésre állani, holott akkor a tömegesen és rövid idő alatt szállítandó szükségletek a rendesnél sokkal több munkaerőt igényelnek s ennél fogva csak a központban fennálló műhely felelhet meg ilyen követelmények azonnali kielégítésére, a melyben a csapatokhoz behívott mesteremberek aránylagos része, a már készletben levő gépek és eszközökkel a munkát azonnal teljesíti.

A 3-ik pont feltételét, az évenkénti szállítás minőségének határozatlanságára nézve nem változtathatja meg, mert a honvédségnek egyáltalában különleges keretrendszere és az állandó kereteken kívül, az évenkénti iskolák és őszi gyakorlatokra behívandók létszámának változatossága mellett lehetetlen a fogyasztást egyes cikkek mennyisége és minősége szerint határozottan előre megállapítani.

A mozgósítás esetére szállítandó jelentékeny értékű szerelvényeket pedig azért kell biztosítani, mert erre egyáltalában békében beszerzéseket nem tehetni, miután a honvédség keret-rendszere melletti csekély

fogyasztáshoz, a már ennek tartalék készletként beszerzett mennyiségen felül, a népfölkelés első fölszerelésére is készletben tartandó nagyobb készletek fölhalmozása lehetetlen, de mivel mozgósításkor a honvédtartalék-készletek a lábbeli raktárakban a legelső pótlások részbeni fedezésére igénybe vétetnek: ennek és a népfölkelésnek hadi pótkészületeiről azonnal kell gondoskodni, s minthogy az utóbbi részére — a szükséges készlet-felhalmozás elkerülése végett — békében tartalék szükségleteket sem lehet beszerezni, a mozgósításkor való beszerzés annyival jelentékenyebb; hogy pedig ez iránt a háboru esetére a kellő biztosítással kell bírnia, az elkerülhetlen, mert a nélkül a hadviseléskor rendkívüli és mindenféle eshetőségektől függő fogyasztások pótlása lehetetlen.

A mennyiben a kifejtett körülmények tekintetbe vételével a kisiparosok ily szövetkezetet szervezhetnek, mely a körülírt követelményeknek megfelelni képes, a honvédelmi miniszter ur készséggel fogna ilyenvel szerződni, s e végre a szerződés egyéb részletei iránt az érdekeltek küldöttségével tárgyalni.

Az előadottakat tehát azzal a felhívással adom az egyesület tudomására, hogy tekintettel arra, miszerint a fennálló szerződés már a f. év végével lejár, az ügyet az érdekelte körökkel mielőbb tárgyalassa és ezen tárgyalások eredményét sürgösen jelentse föl nekem.

Budapest, 1889. szeptember 18.

Baross

Ezen leirat értelmében — mint értesülünk — a kereskedelmi és iparegyesület már a jövő hétre fogja az érdekelte iparosokat értekezletre összehívni, hogy az esetleg alakítandó szövetkezet ügyét azokkal megbeszélje.

Kun Kocsárd a Bethlen-tanodáról.

Tudva van, hogy a jövő október hó 5-én Kolozsváron tartandó ref. egyházkerületi közgyűlés egyik legfontosabb tárgyát képezi azon országos közérdekű kérdés, ha vajjon lehet-e oly felsőbb hatalom, mely határozatot hozhasson és végrehajtást eszközölhessen az iránt, hogy a theologiai akadémia a n.-enyedi főiskola köréből kimozdítva és Kolozsvárra költöztetve, ott is a Bethlen főtanoda leendő köteles annak fenntartására szükséges költségekről gondoskodni és azokat fedezni?

Ezen fontos kérdés eldöntése iránt aggodalmat tápláló több elvtársamtól felszólítást vettem, hogy a jelzett gyűlésen személyesen jelenjek meg és véleményemet nyilvánítsam. Miután egyfelől agg korommal és azzal összekapcsolt ideges bajaimmal képtelennek érzem magamat személyesen eleget tenni e kívánsátnak; másfelől mindazt, a mit e fontos tárgy iránt érzek és gondolok, írásban a legrövidebben kifejezni hazafiai kötelességemnek tartom; sőt némileg jogosnak is érzem magamat, miután két hazai intézetnél, tehetségem szerint a közjó érdekében áldozatot hozva alapítványt tettem; hallgatásommal nem akarhatok egy oly precedenst szentetíteni, mely jelezne előre, hogy az én alapítványaim, mihelyt élni megszűntem, változtató merénylet tárgyaivá válnak.

Mellözve, hogy szólnak-e előnyök egy theol. akadémiának Kolozsvárra lehető felállítása mellett, a kérdés csak az, hogy; lehet-e a Bethlen-főtanodát arra kényszeríteni, hogy a nagy emlékü fejedelem által a nagyenyedi főtanoda minden névvel nevezhető mívelődési szakok tanítása fedezésére ajándékozott alaptól a kolozsvári akadémiát is fentartsa? A rövid felelet az, hogy: nem lehet, és a nagyenyedi főtanoda előljárósága kezei meg vannak kötve, engedelmeskedni e tekintetben, akárhonnán jöjjön is a határozat és rendelet; sőt szent kötelessége, — görcsösen kezei közé szorítani azon kulcsot, mely ama szekrényt nyithatrá föl, melyben nyugszik azon vagyon, melyet a nagy fejedelem az iskola kizáró használatára bizza az utódok hü érzésében s nem tartva semmi merénylettől, hagyott volt hátra.

Algyogy, 1889. szept. 26-én.

Kun Kocsárd.

A brassói magyar dalárda.

Az alábbi cikket a brassói magyar dalárda elnökétől, Józsa Mihály ev. hittanító urtól vettük s bár nagyon is különös és legkevésbé sem szerény, sőt egyrészt lapunk egyik cikkíróját, másrészt a közönséget sértő hangja az elfogulatlan olvasók nagyobb részére bizonyára ugyanazt a hatást fogja tenni, mint reánk, t. i. hogy a cikkíró elfelejteni látszott a cikk megírásánál, hogy az írás legfőbb kelléke a higgadság és nem a sértő szenvedélyeskedés, bár el vagyunk arra készülve, hogy a közönség nagy része el fog minket itélni ily cikk közreadásáért, mindazonáltal helyet adunk annak eredeti alakjában, mint a da-

Járda vezető körei nézetének, fenntartva azonban magunknak, hogy közelebbről részletesen foglalkozunk vele. Addig álljon itt e közlemény és ítéljen e szellem és hang fölött a nagy közönség, melyet cikkíró úgy pertraktál, mintha az tartoznék tőle ily leczkékét elfogadni.

Az élvezetes cikk következő:

Mikor pár héttel ezelőtt Biró S. »Post festa« cz. cikkét olvastam, lakásán kerestem fel őt s gratuláltam neki e szavakkal: »Barátom! soha tárgyilagossabban s igazabban nem írtál, mint most, aláírok én is abból minden sort, fogadd elismerésemet.« Azután meg így szólék: »Ha e cikknek sem lenne a pártoló, illetve magyar közönségnél kellő hatása s a mi méltányos várakozásunk, reményünk most is meggyőzőn nyílt levélben fogok cikkedre visszhangot írni.«

Legyen mondva végtelen fájdalommal, a hatás kimaradt, reményünk meggyűlölt, a concert felsült s az én visszhangom elmaradt. Elmaradt, mert magyarságunk s amugy is beteg társadalmunk életében jobb megfontolás után helyesebbnek találom elállani olyan dolgoknak a nyilvánosságra való hozatalától, miket magunk között is — a szomszéd nélkül — elintézhettünk s miket közelebbi közgyűlésünkben meglehetősen őszinteséggel, nyíltsággal meg is rostáltunk.

Most azonban, miután dalárdánknak »egy őszinte pártolója« a nyilvánosság elé vitte — legalább is megfontolatlanul — az ügyet s így nyilvános vitát provokált, legyen szabad nekem is elmondani egyéni véleményemet s kifejezést adni tiszta tudomásomnak s tapasztalatokból merített meggyőződéseimnek.

Régi mondás, de igaz, hogy a bajnak, a rossznak gazdája soha sem akad. A dalárda bajairól s ezek között éppen a pártoló közönség közönyéről lévén szó, a mi őszinte pártolónk két dologban találja a közönyösök okát; abban t. i., hogy a pártolók nem bírnak szavazati joggal, nem választók s nem választhatók, szóval nincs befolyásuk az egyesületre, és másodsor az egyet vezetése, illetve vezetői e viszony részesei.

Lássuk rendre!

Uram! őszinte pártolója a mi kultur-intézményünknek! A brassói magyar dalárdában 1863-tól 1884-ig, tehát 21 esztendeig alapszabályszerűleg volt biztosítva a pártoló tagoknak az ön által kívánt szavazási, választói s választhatósági jog, s ha ön e 21 esztendőből egyetlen egy évet, sikeresebb működést mutat fel, mint az 1884-iki éven inneniek közül akár melyik, készséggel hajlom meg ön előtt. De én mást tudok, én azt tudom s a tapasztalatok keserűen igazolják tudomásomat, hogy éppen ezen időben dult az együletben a visszavonás, a megférhetlenség és az elégtelenség ádáz férge. Ne bolygassuk a multakat, fájó sebeket ne szakgassunk újra föl. Majd alább igazolva lesz mondásom, de igazolt itt is annak felemlítése által, hogy a 21 év határán belől, a mikor folyton pártoló tag — mint elnök — teszi az évi jelentéseket, nem fordul elő eset, a mely keserű fájdalommal ne hangsúlyozná a pártító közönségnek részvétlenségét, a magyar társadalomnak hideg közönyét az egyet iránt.

Hát mi volt kérem ekkor a közöny oka? . . . Ne nevezzük meg. Tegye szívére ön is a kezét, majd onnan igaz feleletet nyerend.

Nincs a pártoló tagoknak befolyásuk az egyesületre? . . . Midőn másfél évvel ezelőtt a magyar dalárda 25 évi nyomoruságos életének ünnepét szentelt, első dolga volt, hogy pártoló tagjait tisztelje meg, s képviseltesse őket az egyet vezetésében. Tette pedig ezt az által, hogy pártoló tagjainak kebeléből, hat uri embert választott ki, s midőn őket érdemeik elismerésül kitüntette, bennük és általuk a működő tagok jogaival egyenlő jogokat biztosított a pártoló közönségnek. Nem-e méltányos, nem-e a legelőzékenyebb eljárás a működők részéről a pártoló tagokkal szemben?

A pártoló közönségnek lehet e szerint befolyása az egyesületre, a jog megvan, csak élni kell vele.

Vagy azt óhajtja t. uram! hogy ez urakon kívül még a választmányoknak egyharmada — legalább — pártoló tag legyen? Mondjuk, hogy helyes az észjárás. Méltányos a kíváncsi. De én ismerek Brassóban — hogy sokat ne is mondjak — legalább annyi uri embert, mint a mennyit kitesz az igazgató választmányának száma, a kik részint, állásuk részint koruk, részint pedig hamis ambíciójuknál fogva — tisztelet a kivételnek — igényt tartanak arra, hogy mások előtt ők kerüljenek be abba a választmányba. — Jól van. — Kérdem most, kit válaszszunk be? Feleli ön: mindenestre azt, a kinek érdeme van arra. Mielőtt én választási czédulákat írnék, legyen szives őszinte pártoló ur! nevezze néven azokat az embereket, a kiknek egy vagy más tekintetben érdemeik ne voltak.

Csak egyetlen példát hozok fel. A szeptember 22-iki közgyűlésben lélekemelő és örömdetes volt

hallgatni azt a jóakaratu és igazi lelkesedést visszatükröző beszédek a gyűlésben jelen volt pártolók ajkairól, hiszem, a szív teljességéből elhangzott. Nincs okom sem jóakarátát, sem hazafias érzelmeit kétségbe vonni egyik szólnak is. Hanem ha választani kellene az egyharmadot, bizony megakadnék, mert Rombauer, Hoffmann, Harmath, Koós és Weisz urak éppen olyan igaz érzelmekkel érveltek az ügy mellett, mint érezték azt Veres, Haluskay, Csorba, Förder stb. sokan mások. Egy harmad választásnál kétharmad kimarad s ez, t. uram! az igaz érdemre sértés, az ügyre nézve káros.

Talán kiviláglik ennyiből is, miért mondtam fennebb, hogy a 21 év határán belül dult az együletben a visszavonás, a megférhetetlenség és az elégtelenség ádáz frge; talán igazolva van az én s előtársaim álláspontja is, midőn valljuk, hogy a pártoló tagoknak ilyen módon való bevételeivel ártunk a dalárda szent ügyének, amugy is beteg társadalmunknak pedig készakarva hintjük a surlódás magvait.

Azért t. uram! ha ön csakugyan az, a minek írja magát, egy őszinte pártoló, ne bolygasson olyan kérdést, a mely már egykor dult és rombolt, de a melynek hullamai — hála Istennek — már el is simultak; hiszen ön mondja »hogy a társadalmi betegségek legtöbbször onnan származik, hogy egyesek tulsulyra akarnak emelkedni az összes rovására«.

A mi a szerény — de missiójánál fogva — megingathatalan létjoggal bíró egyesületünket lehet támogatni, pártolni fejleszteni a nélkül, hogy okvetlen tisztviselő vagy választmányi tag legyen valaki, csak kell hozzá: őszinte jóakarát és nemes érzék.

Egyletek s intézetek.

Felhívás

a brassói szegénysorsu magyar iskolás gyermekek segélyezése érdekében.

Ezelőtt három évvel a szegény iskolás gyermekek segélyezése czéljából alakult egyesületünk (Rongyos egyet) újból megakarván kezdeni működését, bizalommal fordulunk a nemesszívű magyar közönséghez, különösen pedig a minden jóra és nemesre fogékony keblű nőkhez családanyákhoz, egyesületünk illetve szegény árváink érdekében, kérve, hogy kegyes adományuk által támogassák egyesületünk nemes czélját, enyhítsék az árvák és szegények szánandó sorsát.

Megbizottunk a közelebbi napokban meg fog jenni a szives adományok átvétele végett. Kérjük, hogy a családban elviselt ruhaneműt, lábbelit, ócska könyvet, rongyot stb. stb. összeszedve, küldöttünknek átadni s a nálá levő gyűjtő könyvbe — ellen őrzés szempontjából — sajátkezűleg bejegyezni sziveskedjék.

Nincsen család, a hol valami már használhatatlan tárgy ne találtatnék, a melyet a mi czélunkra felhasználhatunk: csak ezt kérjük, ennek összegyűjtéséért esedezünk.

A hány gyermeket ruháznak így fel úgy szólván semmiből s édesgetjük be az iskolába, annyi értelmes, majd hálás és becsületes emberrel fogjuk szaporítani népünket.

Kérésünk megújítása után maradtunk

Brassó, 1889. szept. 29-én.

A szegény iskolás gyermekeket segélyező egyet választmánya nevében:

Végh Mátyás, titkár.	Józsa Mihály, gazda.	Mayer József, elnök.
-------------------------	-------------------------	-------------------------

Helyi és vidéki hírek.

Kérelem. Lapunk azon tisztelt előfizetőit, kik előfizetési díjaikkal még hátrálékban vannak, tisztelettel kérjük hátrálékaik mielőbbi szives beküldésére.

Szívárvány. Ritka természeti látványnak voltunk szemtanúi tegnap d. u. Ugyanis a Csigahegy mögött gyönyörű szívárvány tűnt fel.

Végelegesítés. A vallás és közoktatást miniszter főrealiskolánk kitűnő tanárát, dr. Hoffman Frigyeszt jelen állásában végleg megerősítette.

Egy csángó flu megtiszteltetése. A kolozsvári Ferencz-József egyetem bölcsészeti-hallgatóinak olvasó. és segélyegylete Borscs Mihály bölcsészeti választotta elnökévé, Borscs Mihály bácsfalusi ág. ev. lelkész derek és tehetséges fiát. Gratulálunk e szép megtiszteltetéshez!

Unitárius istenitisztetlet lesz f. hó 6-án vasárnap 10 órakor a szokott helyen, mely alkalommal egyházi beszédet mond Csifó Salamon árkosi lelkész és agendál Vaska Béla s.-szentkirályi lelkész.

Nem zsidó, nem héber, nem Mózes, hanem izraelita. A vallás- és közoktatási miniszter elrendelte hogy jövőben az iskolás gyermekek vallásának megjelölésénél nem szabad többé a zsidó, héber vagy mózes vallásu elnevezést használni, hanem: csak izraelita vallásu.

Magyar színészet. A tegnapi előadáson mutatta be részben Miklósy, társulatának drámai személyzetét. Előadatott »Oh ezek az anyósok« czimű francia vígjáték, azaz inkább bohózat. A darab — melyet különben már láttunk szinpadunkon — tárgya egészen bohózatnak való. Duval gazdag zeneszerző, mert anyósával össze nem fér, elváltott nejétől (Denise) s elveszi az özvegy Bourgneuf leányát Gabrielle-t. Apósa azonban a Luchonban megismerkedik veje elvált feleségével (Denise-vel), elveszi és így Duval két anyóst kap, előbbeni nejét s anyósát, mignem egy jó barát Duvalt is, apósát is, megszabadítja a két asszonytól. A francia szerző e tárgyból kitűnő bohózatot alkotott-melyben természetesen a félreértések, személyek öszi szeszavarása, egyszóval a komikumnak külső eszköze, csaknem kizárólag szerepelnek és hol a józan ész vagy valószínűséget hiába keresnők, de melytől a kitűnő humort, a szinpadi technikát s mulattató hatást el nem lehet vitatni. A bohózat előadása, különösen ha összehasonlítjuk a nálunk megfordult más társulatok ugyanezen darab előadásával, sikerültnek mondható. A főszerepek a főanyós Bonivardné (Nagyné), leánya Denise (Rónay Karola), Bouganeuf (Bányai), leánya Gabriella (Miklósy Ilonka), Duval (Kovács) jó kezekben voltak. Különösen Kovácsot kell megérdemelt dicsérrel kiemelnünk, ki ritka routinnal s fesztelenséggel játszik, s Bányait azon mértéket tartó discretióért, melylyel könnyen tulozható szerepét alakítja. Az összjáték gördülékeny volt, csak a harmadik folvonás jelenetét a barcarolával óhajtottuk volna élénkebben. Közönség kevesebb volt, mint a mennyit a mulattató előadás megérdemelt volna. — E helyen akarjuk egyuttal a keddi számban foglalt színházi referádának egy értelemzavaró sajtóhibáját kijavítani. Megdicsérvén Feketését a »Nebántsvirág«-ban kifejtett szép énekeért, a »zenei igények« helyébe a szedő »czigényi Jeneit« tette. — Ma Jókainak szinműve »Milton« kerül előadásra.

A »Kronstädter Zeitung« szerkesztő-cseréje megtörtént, — mint azt jó eleve jeleztük volt. E változás kissé harcias elő- s utójátékkal folyt le, a visszaléptetett szerkesztő bucsujában keményen ráolvasott a klikkre, mely kiveszi kezéből a lapot, az új szerkesztő még keményebben huz rá a volt szerkesztő-ségre. Amaz állítja, hogy a néppárt közlönye volt s a többség nézeteit tolmácsolta, ez tagadja s azt állítja, hogy szeparatistikus törekvései voltak. Különösen fáj az új szerkesztőnek, hogy a belépők helyteleniten merték Zay és Filtsch magatartását, az az, e tollharc azt jelenti, hogy a »Kr. Ztg.« eddigi mérsékeltnek mondható hangja nem tetszik a brassói vezérkőrknek s most újból a szélsőségek kerülnek fölül. Az új szerkesztő programjára nézve jellemző, hogy Tiszát már nagyban buktatja. Szeégny tatár: — viziókat lát!

A kókán-ügy vizsgálat alatt álló kulcs-kérdésben az egyik kihallgatott tanu, dr. Balogh Vilmos öldmívelésügyi miniszteri titkár érdekes vállomást tett a törvényszék előtt. Balogh vallomása szerint, a kiállítás pénztár másod-kulcsát is Kókánra bízták, a miről annak idején Kókán írásbeli bizonyítványt is állított ki. Ezt az igazolványt a vizsgáló bíró a vizsgálati iratokhoz csatolta. A kiállítás bezárása után a pénztárt Kókán irodájában helyezték el s mind a ké kulcsot Kókánra bízták.

T á v i r a t o k.

Belgrád, okt. 2. (A »Brassó« eredeti távirata.) A helyzet felette válságos, a legnagyobb veszély fenyegeti az országot s trónt. A köznép hangulata Natália mellett és a regenség ellen van. Ismét felmerül komolyan Milán visszatérése és a kormány átvétele. Natália még nem találkozhatott fiával. A regenség következő feltételeket szabta neki: Natália Sándor királytól, mint »Kecske Natália« audienciát, mely így megadatik neki. Ezenkívül lekötölezzze magát, négy heti tartózkodás után Belgrádot elhagyni. Natália határozottan viszautasítja minkét feltételt és folyton tanácskozik Persiani orosz követtel.

Brassói piaci árfolyam.

— A pesti m. keresk. bank jelentése. —
Brassó, 1889. október hó 3-án.

Román pairpénz à 20 frankos	9.44 vétel	9.46 eladás
» Ezüstpénz à 20 »	9.40 »	9.45 »
Napoleon d'or (aranypénz) . . .	9.47 »	9.48 »
Török lira	10.73 »	10.75 »
Arany	5.60 »	5.62 »
Orosz papírrubel	123.— »	124.— »

Társszerkesztők:

— Nagy-Küküllőmegye részéről Horváth László (Segervár.)
Kis-Küküllőmegye részéről Gyöngyössi István (D.-Szent-Márton)

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Szterényi József.

Sz. 19542./2880. Brassó várm. alispánjától.
Hirdetmény.

Brassó vármegye törvényhatósága köz-
igazgatási és gyámhatósági hivatalának
1890. évi költségvetési előirányzata az ál-
landó választmánynak mai napon tartott
ülésében hozott határozata folytán az 1886.
évi XXI. t. cz. 17. §-a értelmében köz-
szemlére kitétetett és 15 napon át az
alispáni hivatalban a hivatalos órákban
bárki által betekinthező.

Brassó, 1889. szept. hó 25-én.

Röll Gyula,
kir. tan. alispán.
(384) 2-2

Sz. 11437-1889.

Hirdetmény.

A városi tanács indítva érezte ma-
gát a fűrésztől tölgyanyagot a városi fa-
raktárban 15%-kal alább szállítani, úgy
hogy az ily fának köbmétere a mai nap-
tól kezdve

az I-ső osztályzatúnál

4 cm. vastagságon alól kerek 18 frt 80 kr
4 cm. " felül " 17 frt 40 kr

a II-ik osztályzatúnál

4 cm. vastagságon alól 15 frt 90 krba,
4 cm. " felül 15 frt 20 krba,

a III-ik osztályzatúnál

a vastagságra való különbség nélkül 11
frt 60 krba fog kerülni.

A mi ezennel a venni szándékozók
tudomására hozatik.

Brassó, 1889. szept. hó 28.

(388) 1-1 A városi tanács.

Szám 3458.-1889. t.l.k.vi.

Arverési hirdetményi kivonat

A fogarasi kir. járásbírósa mint te-
lekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy
Sorescu Octavian végrehajtónak *Gafton*
Rafira szül. *Sulea* végrehajtást szenvedő
elleni 35 frt 25 kr tőkekövetelés és jár-
uléka iránti végrehajtási ügyében a brassói
kir. törvényszék (a fogarasi kir. járásbí-
rósa) területén lévő Paró községben fek-
vő, a paró 139. szám tjkben A + alatt
foglalt

Helyrajzi sz. Kikiált. ár.	Helyrajzi sz. Kikiált. ár.
235/1, ingatl. 56 frt	2855, ingatl. 5 frt
236/1, " 13	3039, " 8
918/1, " 23	3635/1, " 8
929/1, " 8	4367/1, " 7
933/1, " 2	4446/1, " 11
1074/1, " 9	4524/1, " 10
1649/1, " 33	4871/1, " 10
1693/1, " 12	5306, " 34
1714, " 7	5458/1, " 35
2425/1, " 14	5550/1, " 12 frt
2479/1, " 14	5551/1, " 12 frt

ban az árverést ezennel megállapított ki-
kiáltási árban elrendelte és hogy a fen-
ne megjelölt ingatlanok az 1889. évi
november hó 5-ik napján délelőtti 9 órákor
Paró község házában megtartandó nyil-
vános árverésen a megállapított kikiáltási
áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók a végrehajtató
kivételével tartoznak az egyes ingatlanok
becsárának 10%-át készpénzben vagy az
1881. évi 60. törvényezikk 42. §-ban
jelzett árfolyammal számított és az 1881.
évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt
igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában
kijelölt értékpapirban a kiküldött kezé-
hez letenni, avagy az 1881. évi 60. t. cz.
170. §. értelmében a bánatpénznek a bíró-
ságnál előleges elhelyezéséről kiállított szá-
bályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Fogarasi, 1889. április hó 10.

A kir. járásbírósa telekkönyvi hatósága:
Nagy Lázár,
kir. aljársbíró.
(359) 1-1

Szám 3504.-1889.

Hirdetmény.

Lemondás folytán megüresedett
szász-budai köjergyzői állás betöl-
tése végett f. évi október hó
22-ig pályázatot nyitván, erről a
pályázni kívánókat azon megjegy-
zéssel értesitem, hogy folyamodvány-
ikat szabályszerűleg felszerelve, ne-
vezett napig annál biztosabban ad-
ják be, mivel később érkezők figye-
lembe vétetni nem fognak.

A választás Szász-Buda köz-
ségében f. évi október hó 13-ára
d. e. 10 órákor tüzetik ki.

Köhalom, 1889. szeptember 28.

A járásfőszolgabíró:

(382) 2-3 Balthes, s. k.

Dr. GUST fogorvos

visszatért üdülési utazásáról és ren-
del úgy mint azelőtt naponként
9 órától 12 óráig és
2 " 5 "
Almapiacz 93. sz. a.

KINN KÁROLY

Brassó,

Fekete-utca 385.

(a kaszárnyával szemben)

tisztelettel jelenti, hogy elvállal min-
dennemű a vegyi mosó- s fény-va-
salás terebe vágó megbízásokat,
kérve a n. é. közönség nagymérvű
támogatását.

A legjobb

Brünni posztókat

szállítja gyári áron

SIEGEL-IMHOF

posztógyári raktár Brünnben.

Egy elegáns

őszi v. téli férfi-öltönyre

elég 3.10 méteres, azaz 4 bécsi rőf
hosszu szelvény. 1 szelvény kerül

- 4-80 frt. közönséges
- 7-75 frt. finom
- 10-50 frt. finomabb
- 12-14 frt. legfinomabb

valódi báránny-gyapjából,

valamint felsőkabát - posztók, se-
lyemmel átszőtt kamarnok, pal-
merston s boy télikabátoknak, pe-
ruvienne s tosking szalonöltönyök-
nek, szövetek női ruháknak stb.
stb.

Jó árúért s pontos szállításért
kezeség vállalatik. (327) 13-20

Minták ingyen s bérmentve.

Legolcsóbb, legbiztosabb
legjobb s legrégibb

TRÁGYASZER

czukorrépa, komló, szőlő, burgonya,
len, vetemények, valamint általában
mindennemű mezei termékek számára
mely tartós hatása minden földben,
a mi bizonyítható számos hírneves
mezőgazdasági tekintély nyilatkozá-
tával, — a

concentrált marhatrágya,
(Engrais de boeuf)

melynek nagy szerves szénsav-, phos-
phorsav- és káli-tartalmáért 60%
szerves alkatrész mellett kezeség
vállaltatik.

SAXL TESTVÉREK

első cs. kir. szabad. osztrák-magyar
concentrált marhatrágya-gyára
Temesváron.

Közp. iroda: Wien, III., Rennweg 20/51.

Minták s rüpatok

ingyen és bérmentve küldetnek.

HIRDETÉSEK

felvétetnek

a kiadó-hivatalban.

Brassó, ALEXI könyvnyomdája.

TUTSEK E. temetkezési intézete

Brassó, Nagy-utca 481. sz. alatt, a Tehénpiaç sarkán.

Alapított 1879-ben.

Ajánlja a jelen kívánalmaknak megfelelő, dúsan felszerelt
raktárát mindennemű **temetkezési cikkekből**, a legolcsóbb
félétől a legfinomabb, izléses kiállításukig, — nagyon jutányos
árak mellett. **Művirág-koszorúk** és **koszoru-szalagokból** nagy
kiválasztás. — Bizományi gyári raktár az első bécsi, légmentes
szilárd készülékű

éreczkoporsókból.

Saját asztalosműhelyében készített minden fajta **fakoporsókat**
nagyon csinosan és szilárdul készítve, melyeket olcsó árakban árusít.
Saját halotti **diszkocsi** a szükséges halottvívőkkel.

Továbbá átvállal teljes kiállításokat is olyformán, hogy az
illető gyászolóknak épen semminemű utánjárásuk nem lesz, és
ilyeneket az illető vallásfelekezet rendje és szokása szerint olcsó
árban intéz el.

Végül pedig bátor vagyok a nagyérdemű közönség becses
figyelmébe ajánlani hatóságilag engedélyezett

közvetítő és cselédszerző intézetemet,

előre is biztosítván a n. érd. közönséget szolid és egyenes eljá-
rásom felől.

Becsés pártfogásért esd kiváló tisztelettel

(32) 16-24

TUTSEK E.

Legkedveltebb savanyuviz.

„Répáti” ásványviz

mint legszénsavdusabb és
legtisztább égvényes savanyuviz

eltekintve rendkívüli gyógyerejétől, melynél fogva kitűnő si-
kerrel használtatik emésztési bajok, étvágytalanság, vesebajok,
idegesség, vérszegénység, hólyagbajok és gyengélkedés ellen,
tartós és kellemes íze folytán mint asztali és üdítő ital is a
leghirvevesebb ásványvizeket jóval felülmúlja.

Szaktekintélyek véleménye szerint, szerencsés vegyi
összetétele és rendkívül dús szénsavas — főleg kétszer szén-
savas nátrium — tartalma folytán a „répáti” savanyuviznek
nemcsak hazánk valamennyi, de jóval gazdagabb vegytartal-
mainál fogva, a leghirvevesebb hasonnemű külföldi ásványvizek
is alá vannak rendelve.

Kapható minden nagyobb fűszerkereskedésben, gyógy-
szertárakban és vendéglőkben, nagyobb vételnél

a főraktárban

Giesel G. Brassó.

Színház-utca 321.

(175) 22-24

Legkellemesebb borviz

„ALBINA”

takarék- és hitelintézet brassói fióktelepe
hitelez árukra 6 és 7%

kamat mellett — erre vonatkozó szabályzata
értelmében.

Atvesz árukat a vasuti pályaudvar mel-
lett lévő saját raktárába való

beraktározásra

és ugyanott lévő telkein **bérbe ad rakó-
helyeket** méltányos árban.

(231 c) 8-*

Bővebbet az intézet irodájában:

Brassóban, **főter 90. szám a., naponként**
d. e. 8-tól d. u. 2 óráig.